Brazilijos ekonominės aktualijos 2026 m. vasario mėn.

Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija

Vasario 25 d. Brazilijos Atstovų Rūmai pritarė prekybos susitarimui tarp ES ir Mercosur. Pagal derybų sąlygas ES panaikins importo tarifus maždaug 95 % prekių iš Mercosur, o tai sudaro 92 % Brazilijos importo iš ES vertės. Savo ruožtu Mercosur panaikins tarifus 91 % ES prekių importui – tai sudarys 85 % Brazilijos importo iš ES vertės.
Susitarime nustatytas liberalizavimo priemonių įgyvendinimo terminas: tarifų panaikinimas truks nuo 4 iki 15 metų, o Mercosur šalims numatytas ilgesnis prisitaikymo laikotarpis.
Taip pat įvyko tarpinstitucinis pasitarimas, skirtas aptarti Brazilijos žemės ūkio verslo apsaugos priemonių reglamentavimą. Vyriausybė įsipareigojo paskelbti dekretą dėl apsaugos priemonių prieš balsavimą Brazilijos Senate. Brazilijos apsaugos priemonės yra atsakas į tas, kurias ES įgyvendino po ūkininkų protestų Prancūzijoje, Lenkijoje ir Belgijoje.
ES patvirtintose priemonėse numatyti veiksniai, leidžiantys tirti konkurenciją jautrių produktų, tokių kaip mėsa ir cukrus, srityse, remiantis kainų svyravimais ar rinkos dalimi. Apsaugos priemonės nėra pagrindinio sutarties teksto dalis, bet veikia kaip lygiagrečios taisyklės.

Atvirame laiške pagrindiniai Europos mažmeninės prekybos tinklai perspėjo, kad Brazilijos soja gali būti pašalinta iš jų tiekimo sutarčių, jei sektoriaus prekybos įmonės negarantuoja produkto kilmės iš miškų naikinimo neturinčių teritorijų.
Tai pirmoji Europos institucijų reakcija į įmonių ir Brazilijos augalinio aliejaus pramonės asociacijos (Abiove) pasitraukimą iš susitarimo, vadinamo sojų moratoriumu – įmonių, pilietinės visuomenės organizacijų ir vyriausybinių agentūrų koalicijos, siekiančios užkirsti kelią miškų naikinimui Amazonės miškuose. 2006 m. sukurtas paktas draudžia prekybos įmonėms parduoti soją, užaugintą po 2008 m. iškirstuose miškuose.
Europos prekybos tinklai esą labai nusivylę matydami, kad „Abiove“ ir jos filialai savanoriškai pasitraukė iš moratoriumo. Laišką pasirašė 14 įmonių, įskaitant „Tesco“, „Sainsbury's“, „Migros“, „Coop“, „Aldi“, „Lidl“ ir „Marks and Spencer“.
Brazilijos vyriausybės tikslas – iki 2030 m. panaikinti miškų naikinimą šalyje – šis pažadas buvo ratifikuotas praėjusiais metais Beleme vykusioje COP30 konferencijoje. Vis dar neaišku, kokį poveikį šiam tikslui gali turėti Brazilijos įmonių požiūrio pasikeitimas.
Grėsmės dėl atsitraukimo nuo sojų moratoriumo taip pat paskatino Europos Parlamento balsavimą, kuriuo buvo nuspręsta perduoti ES ir „Mercosur“ susitarimą teismo peržiūrai.
Soja yra pagrindinis Brazilijos prekybos balanso pajamų šaltinis. Skaičiuojama, kad 2026 m. eksportas sieks nuo 112 iki 114 mln. tonų. Praėjusiais metais soja šaliai atnešė 52,9 mlrd. JAV dolerių.

Nuo kovo 1 d. padidinti importo mokesčiai importuojamoms prekėms, susijusioms su informacinėmis technologijomis ir telekomunikacijomis, ir vadinamosioms kapitalo prekėms, tokioms kaip mašinos ir įranga.
Tarifai svyruoja nuo 7,2 % iki 20 %. Daugelis šių prekių net nėra gaminamos Brazilijoje (sąraše yra ir branduolinis reaktorius), ir joms niekas nesikeičia, tai yra, joms netaikomi padidinimai. Sprendimą priėmė Gecex (Vykdantysis valdymo komitetas), kurį sudaro dešimties skirtingų ministerijų atstovai. Sprendimo pagrindas yra Finansų ministerijos parengta techninė pažyma. Vyriausybė iš dalies siekia padidinti pajamas - 2026 m. tikimas gauti papildomus 14 – 20 mlrd. Realų. Be to, esą pramonės sektoriai reikalavo, kad būtų sudarytos sąlygos pagerinti nacionalinius kompiuterinės įrangos gamybos pajėgumus.

Sprendimas padidinti tarifus buvo priimtas vasario 28 d., tačiau pasak IFI (Nepriklausoma fiskalinė institucija), dar svarstant 2026 m. biudžeto projektą, buvo 14 mlrd. realų padidintos pajamos, nenurodant tokio perskaičiavimo priežasčių.
2026 metų Brazilijos fiskalinis tikslas yra pasiekti pirminį perteklių, lygų 0,25 % BVP, kaip dabar paaiškėjo, iš padidinto importo mokesčio.
IFI abejoja, ar protekcionistinė priemonė neprieštarauja Mercosur ir ES susitarimo principams, taip pat panašu į Brazilijos reakciją į JAV taikomą tarifų padidinimą.
FM techninėje pažymoje teigiama, kad padidėjo informacinių technologijų ir telekomunikacijų prekių importas – 2025 m. jis siekė 75,1 mlrd. JAV dolerių, t. y. 33,4 % daugiau nei 2023 m., – o tai esą kelia grėsmę „sugriauti gamybos grandinę ir sukelti Brazilijoje gamybos bei technologijų regresiją. Mokesčių padidinimas neva yra būtina priemonė „atstatyti santykinę kainų pusiausvyrą, sušvelninti asimetrinę konkurenciją, suvaldyti importo skverbties didėjimo tendenciją ir sumažinti struktūrinį išorinį pažeidžiamumą, susijusį su sektoriaus deficitu“.
Pasak FM, tarifų padidinimas taikomas užsienio prekėms, kurios konkuruoja su Brazilijoje pagamintais produktais, o ne su šalies teritorijoje įrengta pramone. Esą daugiau nei 90 % paveiktų prekių yra gaminamos vietoje, todėl tų prekių kaina neišaugtų.

2025 m. gruodžio pabaigoje Kinijos prekybos ministerija paskelbė apie 55 % tarifus jautienos importui iš Brazilijos, Argentinos, Urugvajaus ir JAV, viršijančiam tam tikrą kiekį. Brazilijai nustatyta 2026 m. kvota yra maždaug 1,1 mln. tonų. Viskam, kas viršija šį lygį, bus taikomas 55 % tarifas, o tai kenkia Brazilijos nacionalinio produkto konkurencingumui. Remiantis MAPA 2025 m. duomenimis, Kinijoje jautienos paklausa turėtų sumažėti apie 35 %, tai atitinka 600 000 tonų. Jei Brazilijos vyriausybė nesiims koordinuotų veiksmų, prekybos srautai bus smarkiai dezorganizuoti, o tai turės didelės įtakos visai jautienos gamybos grandinei.
Galimos pasekmės: netvarkingas eksportuotojų skubėjimas užimti didesnę Kinijos kvotos dalį; kainų kritimas dėl konkurencijos tarp nacionalinių mėsos perdirbimo įmonių; perteklinė pasiūla kitose rinkose, jei iš pradžių Kinijai skirta produkcija būtų nukreipta į kitas šalis; kaskadinis poveikis kaimo vietovių gamintojams regionuose, kurie priklauso nuo gyvulininkystės; ir galimybė, kad Kinijos kvotas užpildys tik didelės verslo grupės.
Žemės ūkio ministerija rekomenduoja, kad Brazilijos jautienos eksporto kvotų sistema būtų svarstoma kuo greičiau, kad Kinijos apribojimų poveikis būtų sumažintas jau 2026 m. Siūloma proporcingai paskirstyti kvotos dalis tarp privačių eksportuotojų pagal naujausią pardavimų į Kiniją istoriją. Taip pat siūlomas mechanizmas, skirtas įtraukti naujus ir mažus eksportuotojus.
Kinijos vyriausybė paskelbė apie papildomą mokestį, pateisindama jį siekiu apsaugoti savo vidaus rinką. Pasak analitikų, jautienos kainos Kinijoje pastaraisiais metais mažėjo dėl perteklinės pasiūlos ir silpnos paklausos, kurią lėmė antros pagal dydį pasaulio ekonomikos sulėtėjimas. Tuo pačiu metu importas smarkiai išaugo, todėl Kinioja tapo itin svarbia rinka jautieną gaminančioms šalims, tokioms kaip Lotynų Amerika ir Australija.
Vasario pradžioje Kinija atmetė Brazilijos vyriausybės prašymą perskirstyti likusias jautienos kvotas iš kitų šalių toms, kurios jau viršijo savo ribas.

Lietuvos verslo plėtrai užsienyje aktuali informacija

Nors prezidento Lulos vyriausybė deklaruoja siekį labiau apmokestinti turtinguosius, realūs mokesčių surinkimo duomenys rodo priešingą tendenciją: **pajamų ir turto mokesčių dalis sumažėjo**, o **vartojimo mokesčių dalis padidėjo**. 2022–2025 m. pajamų ir turto mokesčiai sumažėjo nuo 42 % iki 40 % visų federalinių įplaukų, o netiesioginiai vartojimo mokesčiai išaugo nuo 24,8 % iki 26,8 %.

Finansinių operacijų mokesčiai ir įmokos nuo darbo užmokesčio fondo taip pat keitėsi, tačiau jų įtaka mažesnė. Nepaisant proporcinių pokyčių, **bendra surinkta mokesčių suma augo virš infliacijos**, nes vyriausybė daugiausia rėmėsi pajamų didinimo, o ne išlaidų mažinimo politika.
Pajamų išaugimą lėmė:

- nauji mokesčiai privačių fondų ir ofšorinių įmonių apmokestinimui,
- ribojimai mokesčių kompensacijoms,
- PIS/Cofins (socialiniai mokesčiai) padidinimai,
- degalų, importo ir lošimų apmokestinimas.

Ekspertai pažymi, kad **2022 m. lengvatos** (ypač degalams) ir **tarptautinių naftos kainų šuolis** prieš tai dirbtinai išaugino pelno mokesčių pajamas, todėl vėlesnių metų proporcijos atrodo mažesnės.
Kita reikšminga problema – **žema Brazilijos vidutinė darbo užmokesčio dalis**, dėl kurios pajamų mokesčio potencialas yra ribotas. Nors įmonių nominalus pelno mokesčio tarifas yra 34 %, dėl lengvatų realiai mokama apie 20 %.
Nuo 2026 m. įsigalioja **aukštų pajamų minimalus mokestis**, kuris turėtų didinti sistemos progresyvumą, tačiau iš esmės nekeis bendros pajamų mokesčio dalies.
Ilgalaikėje perspektyvoje pajamų mokesčio dalį gali padidinti **vartojimo mokesčių reforma** (CBS), kuri nuo 2027 m. turėtų palaipsniui mažinti vartojimo mokesčius, jei pajamų mokesčio įplaukos didės.

Brazilijos Deputatų Rūmai patvirtino įstatymo projektą Nr. 278/2026, kuriuo nustatomas „Redata“ – specialus mokesčių režimas duomenų centrų paslaugoms Brazilijoje.
Ši priemonė sukuria diferencijuotą mokesčių režimą operacijoms, susijusioms su duomenų centrų infrastruktūra, strateginiu skaitmeninės ekonomikos segmentu, debesų kompiuterija, dirbtiniu intelektu ir įmonių bei vyriausybinių duomenų saugojimu. **Pagrindinis tikslas – sumažinti grandinės veiklos sąnaudas ir iš naujo pozicionuoti Braziliją pasaulinėje konkurencijoje dėl investicijų į technologinę infrastruktūrą.**
„Redata“ teikiama mokesčių naštos sumažinimas gali būti klasifikuojama kaip investicinė subsidija pagal Įstatymo Nr. 14 789/2023 procedūrą, kuri numato sumažintą mokesčių naštą duomenų centrų sektoriuje.
Įstatymas iš naujo apibrėžė investicinių subsidijų apmokestinimo tvarką, nustatydamas aiškesnius kriterijus, pagal kuriuos šios sumos neįtraukiamos į IRPJ ir CSLL (pajamų ir pelno) apskaičiavimo bazę. Jei reglamentuose bus patvirtintas „Redata“ klasifikavimas kaip subsidijos, sektoriaus įmonės gali pastebėti didelį poveikį faktinei mokesčių naštai, o tai tiesiogiai paveiks investicijų į fizinę ir technologinę infrastruktūrą grąžą.
Brazilijoje, nepaisant daugiausia atsinaujinančios energijos matricos ir vidaus rinkos dydžio, mokesčių sąnaudos ir reguliavimo sudėtingumas istoriškai buvo kliūtys šalies, kaip regioninio skaitmeninės infrastruktūros centro, konsolidavimui.
Nors „Redata“ laikoma konkurencingumo skatinimo priemone, ekspertai atkreipia dėmesį, kad fiskalinė politika, atskirai, negarantuoja autonomiškos technologinės plėtros. Brazilijai vis dar trūksta tvirtos technologinės plėtros strategijos, nukreiptos į šalies suverenitetą šiame segmente.

Logistika yra vienas iš sektorių, kuris patirs didžiausius struktūrinius pokyčius dėl Brazilijos mokesčių reformos, kuri prasidėjo š.m. sausio mėnesį ir bus palaipsniui įgyvendinama iki 2033 m. Vienas iš pokyčių bus toks, kad apmokestinimas dabar bus grindžiamas vartojimo paskirties vieta. Taigi, šio segmento įmonės skatinamos priartinti savo paskirstymo centrus prie didelių vartotojų rinkų.
Šis apmokestinimo pakeitimas pakeičia logiką, kuri dešimtmečius skatino steigti paskirstymo centrus valstijose, siūlančiose mokesčių lengvatas. Suvienodinus tokius mokesčius kaip ICMS, ISS, PIS, Cofins ir IPI (Brazilijos netiesioginių mokesčių sistemą sudaro penki pagrindiniai mokesčiai,

kuriuos netrukus pakeis nauja PVM sistema. Pagrindiniai mokesčiai yra šie: ICMS (valstybės PVM prekėms / transportui, 17–20 %), ISS (savivaldybių paslaugų mokestis, 2–5 %), IPI (federalinis akcizo mokestis pagamintoms prekėms, 0–365 %) ir federalinės socialinės įmokos PIS ir COFINS.) modelyje paremtame pridėtine verte, logistikos sprendimai bus priimami vadovaujantis veiklos ir ekonominiais kriterijais, tokiais kaip artumas iki vartoto, infrastruktūra ir paskirstymo efektyvumas. Naudos turėtų gauti vietovės, kuriose didesnė žmonių ir ekonominės veiklos koncentracija. Šiame scenarijuje išsiskiria Brazilijos Pietryčių regionas. San Paulas sukuria 31 % šalies BVP, Rio de Žaneiras – 10,5 %, o Minas Gerais – 9,5 %. Šis trejetas sudaro pagrindinę vartojimo, pramonės ir paslaugų ašį Brazilijoje.
Taikant apmokestinimą pagal paskirties vietą, paskirstymo centro įrengimo vietos pasirinkimas nustoja būti fiskalinis ir iš esmės tampa ekonominiu ir operatyviniu. Tai priartina įmones prie vartotojų rinkų, pramonės centrų ir pagrindinės šalies logistikos infrastruktūros.
Nepaisant teigiamų pokyčių aspektų, paskirstymo centrų koncentracija dideliuose didmiesčiuose taip pat kelia iššūkių. Padidėjusi logistikos sandėlių paklausa darys spaudimą nuomos kainoms strateginėse vietovėse, be to, daro įtaką miesto eismui, nes padidėja sunkvežimių ir krovininių transporto priemonių judėjimas.
Šiose situacijose įmonės turi planuoti, o valdžios institucijos turi imtis veiksmų sumažinti infrastruktūros ir mobilumo kliūtis. Veiklos efektyvumo, nekilnojamojo turto išlaidų ir poveikio miestams subalansavimas leistų įmonėms užimti geresnes pozicijas vis konkurencingesnėje rinkoje.

Bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) srityse aktuali informacija

Sausio 24 d. Brazilija žengė svarbų žingsnį siekdama tapti šalimi, turinčia savo paleidimo į Žemės orbitą pajėgumus. Įmonių konsorciumas atliko Brazilijos mikropaleidimo įrenginio (MLBR) pirmojo etapo konstrukcijos bandymą.
Raketą kuria bendrovė „Cenic“, įsikūrusi San Paulo valstijoje San Josė dos Campos, bendradarbiaudama su „Concert Space“, „Plasmahub“, „Delsis“ ir „Etsys“. Projektąfinansuoja „Finep“ (Studijų ir projektų finansavimo agentūra) ir MCTI (Mokslo, technologijų ir inovacijų ministerija), o ištekliai gauti iš Nacionalinio mokslo ir technologijų plėtros fondo (FNDCT). MLBR yra 12 metrų ilgio, trijų pakopų transporto priemonė, varoma kietuoju kuru (technologija, kurią Brazilija dešimtmečius įvaldė kurdama zondavimo raketas ir kuri taip pat buvo senojo nacionalinio palydovų paleidimo įrenginio, kuriam nepavyko pasiekti orbitos per du bandymus, 1997 ir 1999 m., ir galiausiai buvo atšauktas po avarijos, įvykusios Alkantaroje trečiojo paleidimo bandymo metu 2003 m., dalis). MLBR tikslas – iškelti iki 40 kg naudingąjį krovinį į žemąją Žemės orbitą 450 km aukštyje. To pakanka dabartiniams mikro ir nanopalydovams. Sutarties vertė 189 mln. BRL.
Konsorciumas siekia, kad pirmasis skrydis iš Alcantaros būtų atliktas jau 2026 m., tačiau tai labiau siekis nei terminas. Kol bandymai nebus baigti, neįmanoma įvertinti pirmojo skrydžio datos. Tačiau džiugina tai, kad technologijos yra veiksmingai testuojamos, siekiant žingsnis po žingsnio priartinti Braziliją prie tam tikros autonomijos paleidimams į Žemės orbitą – tikslo, kurio (su didesniu ar mažesniu uolumu) siekiama beveik pusę amžiaus.

Paranos valstijoje esančio Popiežiškojo katalikų universiteto „Hotmilk“ inovacijų ekosistema šiuo metu vienija 161 veikiantį startuolių verslą. Šiose įmonėse dirba apie 5000 specialistų, o 2026 m. jų pajamos, kaip manoma, sieks 667 mln. realų, tai yra 16 % daugiau nei 2025 m. Rodikliai rodo centro brandą ir įtvirtina universitetą kaip svarbų veiksnį formuojant plečiamą verslą, kuris tiesiogiai veikia regiono ekonomiką ir nacionalinę situaciją.
„Hotmilk“ buvo paskelbta viena iš penkių labiausiai išsivysčiusių inovacijų ekosistemų šalyje.

Dėmesys sutelktas į akademinės bendruomenės, rinkos ir investuotojų integraciją, „Hotmilk“ plėtoja akseleravimo, traukos, įmonių rizikos kapitalo ir atviruųjų inovacijų iniciatyvas, remdama startuolius įvairiuose brandos etapuose. Be to, ji vykdo inovacijų konsultavimo projektus didelėms korporacijoms ir dalyvauja naujų produktų ir paslaugų, pagrįstų IRT įstatymu, mokslinių tyrimų ir plėtros veikloje, plėsdama akademinių žinių perdavimą gamybos sektoriui.
Remiamos įmonės apima tokias sritis kaip sveikatos technologijos, žemės ūkio technologijos, švietimo technologijos, mažmeninės prekybos technologijos, pramonė, socialinis poveikis ir giliosios technologijos, plečiant valstybėje sukurtų sprendimų įvairovę ir technologinį sudėtingumą. Ekosistemos poveikis taip pat pasireiškia kvalifikuotų darbo vietų kūrimu ir ryšių su didelėmis organizacijomis stiprėjimu. **2025 m. „Hotmilk“ užfiksavo 112 % didelių korporacijų investicijų augimą –**tai susiję su strateginių aljansų konsolidavimu ir inovacijų aplinkos brendimu Paranoje. Integruodama taikomuosius tyrimus, žmogiškojo kapitalo ugdymą ir verslo augimą.

Brazilų įkurtas startuolis „Healthtech Linda“, kurio specializacija – dirbtinis intelektas, taikomas įtartinų krūtų pažeidimų patikrai ir ankstyvam nustatymui, pritraukė 10 mln. BRL. Investicijos lyderis buvo Bostone įsikūręs rizikos kapitalo fondas „SkyRiver Ventures“, orientuotas į giliąsias technologijas ir sveikatos technologijas, o investicijose dalyvavo investuotojai iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados ir Indijos.
Daugiausiai investavo didžiausias Kanados verslo angelų tinklas „Anges Québec“. Investicijosbendra suma siekė 1,2 mln. JAV dolerių, jai vadovavo radiologas, atlikęs technologijų vertinimą techniniu ir moksliniu požiūriu. Sustiprinus valdymą ir įsitraukus tarptautiniams strateginiams investuotojams, startuols pradeda naują plėtros ciklą, daugiausia dėmesio skirdamas Brazilijai, Kanadai ir Jungtinėms Amerikos Valstijoms.
Įkurtas 2019 m., startuolis sukūrė programinę įrangą, kuri sujungia infraraudonųjų spindulių radiometriją ir patentuotus dirbtinio intelekto algoritmus, kad nustatytų terminius pokyčius ir įtartinus modelius, susijusius su ankstyvais krūties pažeidimais. Tai greitas, neinvazinis ir papildantis mamografijos tyrimas, padedantis sveikatos priežiūros specialistams priimti klinikinius sprendimus. Dėl mažų eksploatavimo išlaidų ir greito diegimo ši technologija jau prieinama milijonams moterų Brazilijoje ir užsienyje, o 2026 m. tikimasi spartesnės plėtros.
Tarptautinė pažanga taip pat apima naujo patikimo klinikinio tyrimo pradžią bendradarbiaujant su Princesės Margaret vėžio centru Toronte. Siekiama, kad per ateinančius penkis–dešimt metų krūties vėžio patikra būtų tokia pat paprasta, kaip gripo skiepas ar greitasis testas, atliekamas klinikoje, o idealiu atveju – namuose.

Bendra Brazilijos ekonominė informacija:

Vokietijos Parlamento nariai stiprina įsipareigojimą strateginei Brazilijos ir Vokietijos partnerystei, daugiausia dėmesio skiriant švariai energijai ir vandenilio mobilumui jautriu pasaulio ekonomikos momentu, D.Trumpui paskelbus apie pasaulinį 15 % importo tarifą. Vokietijos ir Brazilijos parlamentinė grupė pasisako už abiejų šalių institucinių ir ekonominių santykių stiprinimą.
Pagrindinis rūpestis – sumažinti pasipriešinimą ES-Mercosur sutarčiai Europos Parlamente, ypač tarp Vokietijos deputatų, kurie vis dar abejoja sutarties poveikiu ES. Tikslas – sukurti politinę aplinką, palankią Vokietijos verslo plėtrai Brazilijoje, ypač sektoriuose, susijusiuose su energetikos pertvarka.
Vokiečiai nusižiūrėjo Cubatão miestą San Paulo pakrantėje kaip galimą tvarių investicijų bazę. Jis yra netoli San Paulo ir Santos uosto, be to, per jį keliauja darbo jėga.
Pasak vokiečių parlamentarų, pramonės pažanga turi būti pagrįsta švaria energija. Jam Brazilija turi konkurencinių pranašumų, kurių Europa negali atkartoti. Brazilijos rinka naudojasi įvairiomis tvarios energijos formomis, tokiomis kaip biomasė, biodujos ir saulės energija. Dabartinis

suvartojimas Brazilijoje yra didesnis nei pagaminama, todėl yra galimybių investuoti į tai. Europos šalys taip pat yra suinteresuotos importuoti žaliąjį vandenilį iš Brazilijos.
Kita Vokietijos interesų sritis yra automobilių sektorius, ypač vandeniliu varomų transporto priemonių kūrimas, nes Vokietija siekia diversifikuoti savo mobilumo matricą. San Paulo universitetas jau tiria vandeniliu varomų transporto priemonių komercinį gyvybingumą iki 2029 m., pozicionuodamos šalį kaip galimą alternatyvių technologijų pramonės laboratoriją.
Europa ir Brazilija gali paspartinti savo strateginį suartėjimą, siekdamos tiek diversifikuoti rinkas, tiek sumažinti priklausomybę nuo tiekimo grandinių, kurioms gali grėsti politiniai sukrėtimai. Pasaulyje, kuriame vėl diskutuojama apie prekybos kliūtis, žalioji darbotvarkė iškyla kaip suartėjimo taškas, galintis suvienyti Brazilijos ir Vokietijos pramonės, aplinkosaugos ir geopolitinius interesus.

JAV atstovai kovo mėnesį atvyks į Braziliją aptarti svarbiausių ir strateginių mineralų klausimą. Siekiama pradėti derybas, gilinti partnerystes ir įvertinti projektus, galinčius gauti JAV finansavimą.
JAV delegaciją sudarys Valstybės departamento, Prekybos departamento ir JAV Tarptautinės plėtros finansų korporacijos, JAV vyriausybinės agentūros, atsakingos už strateginių investicijų besivystančiose šalyse rėmimą, atstovai.
Tačiau brazilai vis dar nežino, ko tikėtis, nes laukiama prezidento Lulos susitikimo su prezidentu Trumpu kovo 16 d. Vašingtone.
Retųjų žemių, grafito ir nikelio projektai potencialiai gali sulaukti JAV investicijų.
Brazilija turi antrą pagal dydį retųjų žemių elementų rezervą pasaulyje, tačiau vis dar beveik nieko negamina. Šiam sektoriui Brazilijoje nėra konkrečios reguliavimo sistemos, o gamybos grandinė dar tik pradedama kurti. Nepaisant to, Vakarų bendrovės jau pradėjo įsigyti projektus ir vykdyti geologinius tyrimus bei kartografavimą šalyje.

Trumpo administracija uždegė žalią šviesą investicijoms į retųjų žemių elementų perdirbimą ir rafinavimą Brazilijoje
Derybose dėl svarbiausių mineralų susitarimo su Brazilija Donaldo Trumpo administracija užsiminė, esą pasirengusi finansuoti retųjų žemių elementų perdirbimą ir rafinavimą šalyje – tai vienas iš prezidento Lulos reikalavimų. Valstybės departamentas ir Brazilijos URM derasi dėl svarbiausių mineralų žvalgybos Brazilijoje – tai viena iš Brazilijos prezidento būsimo vizito į Vašingtoną temų.
JAV esą nori bendradarbiauti su Brazilija ir jau investavo į du Goyas valstijoje esančius sunkiųjų retųjų žemių kasybos projektus („Serra Verde“ ir „Aclara“), todėl būtų natūralu plėsti perdirbimą ir rafinavimą šalyje.
JAV paskelbė apie 565 mln. JAV dolerių investiciją į Serra Verdę, kuri bus panaudotos lengvųjų ir sunkiųjų retųjų žemių gavybai finansuoti.
Valstybės departamentas teigia, kad siekia prieigos prie atsargų ir alternatyvų „nepatikimiems tiekėjams“ Susitarimai jau pasirašyti su Argentina, Paragvajumi, Peru ir Ekvadoru.
Vasario mėn. Brazilijos vyriausybė įvertino, kad dar netinkamas laikas prisijungti prie Vašingtono iniciatyvų, ir žemu politiniu lygmeniu dalyvavo ministrų susitikime dėl svarbiausių mineralų ir Geostrateginio bendradarbiavimo išteklių srityje forumo (Forge) atidaryme.
Pasak Brazilijos Prezidentūros, JAV pasiūlymas aiškiai siekia išstumti Kiniją ir užginčyti jos dominavimą šiame sektoriuje, o Brazilija, kaip antrojo pagal dydį žinomo pasaulyje retųjų žemių rezervo savininkė, negali būti susieta su politiniu paktu, panašiu į „tramdomuosius marškinius“, ir suteikti išskirtinumo JAV. Brazilija naujausią JAV strategiją laiko būdu užsitikrinti atsargas ir išskirtinį tiekimą, neįtraukiant Kinijos, sukaupti atsargas ir sumažinti kainų svyravimus.

Brazilija esą laikosi universalesnio požiūrio į partnerių paiešką, kurios tikslas – užtikrinti autonomiją mineralų išgavime ir perdirbimą nacionalinėje žemėje. Tarp potencialių partnerių yra JAV, Kinija, Europos Sąjunga ir Indija.

Augantis susidomėjimas svarbiausiais mineralais, į kurį įtrauktos tokios medžiagos kaip retieji žemės elementai, padidino gamtos išteklių žvalgybos Brazilijoje paklausą. 2025 m. ANM (Nacionalinė kasybos agentūra) užfiksavo staigų mineralų tyrimų leidimų skaičiaus padidėjimą – 81 % daugiau nei praėjusiais metais. Iš viso praėjusiais metais buvo pateikta 9 319 mineralų tyrimų užklausų.
Brazilijoje sutelkta 94,1 % pasaulinių niobio atsargų, 22,4 % grafito, 16 % nikelio ir 9,1 % retųjų žemių elementų, be to, ji užima septintąją vietą pasaulyje pagal ličio gavybą. Nepaisant to, jos dalis pasaulinėje šių mineralų gamyboje yra nereikšminga: ličio – tik 0,002 %, retųjų žemių – 0,03 %, nikelio – 3 %, o vario – 2 %. Kobalto gamyba taip pat minimali.
Brazilijos vyriausybė ketina būti ne tik rūdos gavybos, bet tapti ir šių medžiagų perdirbimo vieta. Svarbiausi baterijų produktai, tokie kaip nikelio sulfatas ir retųjų žemių magnetai, Brazilijoje dar nėra gaminami dideliu mastu.
Net ir neturėdama konsoliduotos rinkos dalies kai kuriuose svarbiausiuose mineraluose, Brazilija mineralinius produktus laiko vienu pagrindinių ekonomikos variklių. 2024 m. šiame sektoriuje mineralų gamyba siekė 270,4 mlrd. BRL, tai sudarė 33 % prekybos balanso pertekliaus ir beveik 20 % Brazilijos eksporto, be to, surinkta 93,4 mlrd. BRL mokesčių.
Gebėjimą susidoroti su padidėjusia svarbiausių mineralų paklausa vis dar stabdo ANM (Nacionalinės kasybos agentūros) struktūriniai ir finansiniai trūkumai.

Nuo 2024 iki 2025 m. Brazilijos retųjų žemių eksporto vertė patrigubėjo, tačiau vis dar labai maža. Eksporto vertė siekė 13,3 mln. JAV dolerių. Tai menkniekis, atsižvelgiant į bendrą nacionalinio eksporto vertę – 349 mlrd. Brazilijos realų. Kiekybiškai eksportas (785,3 tonos) sudarė 1,2 % Kinijos pardavimų. Ironiška, bet 89,8 % eksporto atiteko Kinijai; 8,4 % – Prancūzijai, 1,4 % – Ispanijai.

Remiantis Logistikos ir tiekimo grandinės instituto parengtu metiniu tyrimu „Logistikos išlaidos ir jų poveikis Brazilijos įmonėms“, **2025 m. logistikos išlaidos Brazilijoje pasiekė 1,96 trilijono brazilų realų, tai sudaro 15,5 % BVP.**

Brazilijos vyriausybė nusprendė atidėti daugumą vandens kelių koncesijų, aukcionų iki 2027 m., didėjant politiniam spaudimui ir piliečių bei tradicinių bendruomenių mobilizacijai prieš šiuos projektus.
Iš penkių Uostų ir oro uostų ministerijos prioritetinių projektų vienintelis, vis dar numatytas aukcione antroje šių metų pusėje, yra Paragvajaus upės vandens kelias, esantis Mato Grosso do Sul valstijoje. Tačiau nėra garantijos, kad šis konkursas iš tikrųjų įvyks.
Per kelias dienas protestuojančių prie projektą žmonių skaičius pasiekė 1200. Jie teigė, kad nebuvo jokių išankstinių, laisvų konsultacijų, įžvelgiama rizika žvejybai, aprūpinimui maistu ir tradicinėms teritorijoms.
Ekonominiu požiūriu koncesijų programa buvo laikoma pagrindine vyriausybės plano, skirto sumažinti šalies logistikos išlaidas, dalimi. Projektų tikslas – užtikrinti laivybą praktiškai visus metus, įskaitant sausros laikotarpius. Upėmis gabentų krovinių kiekis 2025 m. siekė apie 140 mln. tonų, tai yra 8,5 % daugiau nei ankstesniais metais.
Laivybos bendrovės, prekybos įmonės ir grūdų gamintojai, kurie mokėtų už šią paslaugą, palaikė programą ir ragino ją įgyvendinti, teigdami, kad laivybos prognozavimo stoka didina išlaidas ir trukdo prekių srautams.

Federalinė vyriausybė mato politinį problemos išnaudojimą ir dezinformacijos skleidimą. Pagal pasiūlymą, įmonė, laimėjusi upės koncesiją, bus atsakinga už jos priežiūrą, laivų eismo valdymą, dugno valymą laivybai užtikrinti, ženklinimą ir aplinkos tvarkymą. Keleivinis transportas esą nepatirs jokių papildomų išlaidų. Atlygį už kiekvieną koncesiją moka tik krovinių gabenimo įmonės, remdamosi kiekvienos jų gabenamo krovinio verte.
Manoma, kad trūksta supratimo. Niekas niekam neatiduoda upės. Tai paslaugų koncesija, kaip ir su greitkeliais, uostais ir oro uostais, apimanti tokius aspektus kaip navigacija, saugumas, ženklinimas ir aplinkos stebėsena. Bendruomenėms nebus taikomi jokie mokesčiai ar apribojimai. Priešingai, jos gaus naujų paslaugų, kurių valstybė šiuo metu negali pasiūlyti.

Brazilija, pasaulinė lyderė švarios energijos gamyboje, ateinančiais metais turės padidinti nešvarios energijos gamybą, nes ji mažina hidroelektrinių svarbą savo elektros energijos matricoje. Šį pokytį lemia tokie veiksniai kaip saulės ir vėjo šaltinių padidėjimas šalies tinkle ir poreikis užtikrinti nuolatinį elektros energijos tiekimą
Tyrimas rodo, kad Brazilijoje hidroelektrinių dalis šalies instaliuotoje energijos gamybos galioje sumažės nuo 42 % 2026 m. iki 36 % 2030 m. ir iki 28 % 2040 m. Tuo tarpu gamtinėmis dujomis, nafta ir anglimi kūrenamų šiluminių elektrinių dalis turėtų išaugti nuo 10 % iki mažiausiai 16 % 2030 m. ir 18 % 2040 m.
Brazilijos energijos matricos profilio pokytis pateisinamas vis didėjančiu saulės baterijų ir vėjo turbinų paplitimu visoje šalyje. Šie įrenginiai energiją gamina tik tada, kai yra saulė ir vėjas, ir juos reikia pakeisti nuolatiniais šaltiniais trūkumo laikotarpiais, tokiais kaip hidroelektrinės ir šiluminės elektrinės.
Tačiau nesant perspektyvos statyti naujų hidroelektrinių su rezervuarais šalyje ir natūraliai augant energijos poreikiui, šis vaidmuo pirmiausia teks naujoms šiluminėms elektrinėms. Šiandien nedaugelis pastatytų naujų hidroelektrinių neturi rezervuarų. Viena iš priežasčių yra didelių rezervuarų statybos daromas poveikis aplinkai ir socialinei sričiai, kuri daugeliu atvejų daro įtaką upių pakrantės bendruomenėms ir žuvų judėjimui.
Atsižvelgiant į prognozes, 2034 m. Brazilijos elektros energijos matrica išmes 24 mln. tonų CO2, o 2024 m. išmesta 14 mln. tonų CO2.
Šiluminių elektrinių plėtros alternatyva būtų akumuliatorių įrengimas visoje Brazilijoje sparčiau nei planuota – strategija, kuriai federalinė vyriausybė vis dar priešinasi vertindama tokio projekto kainą. Šie įrenginiai gali kaupti energiją didelės gamybos laikotarpiais ir išsikrauti, kai jos trūksta.

Braziljos Viceprezidentas ir plėtros, pramonės, prekybos ir paslaugų ministras (MDIC) Geraldo Alckmin pasisakė už pagamintų prekių ir didesnės pridėtinės vertės prekių eksporto tarp Brazilijos ir Rusijos plėtrą. Dvišaliams prekybos santykiams esą vis dar būdinga maža diversifikacija ir didelė koncentracija į žaliavas. Brazilijos ir rusijos verslo forumas buvo sukurtas būtent siekiant kartu apmąstyti, kaip išplėsti pagamintų prekių ir didesnės pridėtinės vertės prekių eksportą tarp dviejų šalių.

Pietų Korėjos vyriausybė oficialiai paprašė Brazilijos peržiūrėti neseniai padidintus plieno sektoriaus tarifus, teigdama, kad ši priemonė kenkia pačiai Brazilijos pramonei ir daro įtaką vertės grandinių integracijai tarp dviejų šalių. Seulo skundas buvo oficialiai įformintas laiške, išsiųstame MDIC (Plėtros, pramonės, prekybos ir paslaugų ministerijai) vasario 2 d., likus mažiau nei mėnesiui iki prezidento Luiz Inácio Lula da Silvos (PT) kelionės į šią Azijos šalį.
Sausio pabaigoje CAMEX (Užsienio prekybos rūmų) vykdomasis valdymo komitetas vieneriems metams patvirtino devynių rūšių plieno tarifų padidinimą. Šių produktų importo mokestis, kuris svyravo nuo 10,8 % iki 12,6 %, padidėjo iki 25 %.

Brazilija išlaikė blogiausią vietą nevyriausybinės organizacijos „Transparency International“ sudarytame korupcijos suvokimo indekse (VKI) 2025 m., pakartodama antrą blogiausią rezultatą istorijoje – 35 balus skalėje nuo 0 iki 100. Šalis užėmė 107 vietą tarp 182 vertintų šalių, žemiau pasaulinio ir Amerikų vidurkio, kurie surinko po 42 balus. Vieno balo pokytis, palyginti su ankstesniais metais, buvo laikomas statistiškai nereikšmingu ir rodo stagnaciją.

Ekonomistų teigimu, **Brazilijoje infliacija, matuojama plačiuoju nacionaliniu vartotojų kainų indeksu (IPCA) per 12 mėnesių, nuo vasario mėnesio turėtų nukristi žemiau 4 % ir nuo kovo mėnesio priartėti prie centrinio banko 3 % tikslo vidurio. Tai susiję ne tik su infliacija ir visa ekonomika, bet ir su spalio mėnesį vyksiančiais prezidento rinkimais** ir turėtų tapti koziriu prezidentui Luizui Inácio Lulai da Silvai, kuris sieks perrinkimo.
Net ir taikant JAV tarifus, Brazilijos gamybos pramonei 2025 m. pavyko padidinti eksportą 3,8 %. Tačiau pramoninių prekių importas augo daugiau nei dvigubai greičiau – 8,6 %. Dėl to gamybos pramonės prekybos deficitas 2025 m. išaugo iki 71,1 mlrd. JAV dolerių – tai didžiausias deficitas nuo 1997 m. Neigiamas balansas kontrastuoja su bendru šalies prekybos balansu, kuris praėjusiais metais sudarė su 68,3 mlrd. JAV dolerių perteklių.

JK įsikūrusios rizikos tarpininkavimo ir konsultacijų įmonės „Aon“ ataskaitoje teigiama, kad **2025 m. Braziliją ištikusios klimato katastrofos sukėlė 5,4 mlrd. JAV dolerių arba apie 28,3 mlrd. BRL nuostolių.** Šis skaičius yra mažesnis nei 2024 m., kai ekstremalūs įvykiai šalyje padarė 12 mlrd. JAV dolerių žalos.

2024 m. Brazilijoje užregistruoti miškų gaisrai sukėlė maždaug 35,9 mlrd. JAV dolerių ekonominius nuostolius, tai atitinka 1,5 % šalies BVP. Ši vertė yra beveik dvigubai didesnė už vidutinę, užfiksuotą 2019–2023 m. Duomenys pateikti ataskaitoje „2024 m. gaisrų Brazilijoje pasekmės: trumpas žalos įvertinimas“, kurią Brazilijos federalinės vyriausybės prašymu parengė Pasaulio bankas.

Įmonių turizmas Brazilijoje klesti. Remiantis Brazilijos įmonių kelionių agentūrų asociacijos („Abracorp“) duomenimis, 2025 m. šis sektorius generavo 13,7 mlrd. realų. Ši suma yra istorinis rekordas ir 100 mln. realų didesnė nei užfiksuota ankstesniais metais. O 2026 m. tikimasi dar didesnio augimo, prognozuojama, kad ji pasieks 14 mlrd. realų.
Šis skaičius atspindi įmonių elgesio pokyčius, kurios pradėjo investuoti į santykių, skatinimo ir įsitraukimo patirtis kaip savo įmonės strategijų dalį. **Tai tikslu netradiciniai formatai įgauna pagreitį, ir net futbolo stadionai tampa aktualūs. Sporto arenos naudojamos verslo tikslais – bendradarbystės erdvėms, tinklaveikai ar komandos formavimui, derinant pramogas ir svetingumą.**
Šios tendencijos pavyzdys yra „Allianz Parque“, „Palmeiras“ namai. Stadione šiuo metu yra 385 darbo vietos, įskaitant privačius biurus, bendras erdves ir susitikimų kambarius retkarčiais. Vidutinis užimtumas yra apie 80 %, kurį sudaro nuolatiniai vartotojai.
Individualiai pritaikytuose kambariuose skirtingų segmentų įmonės daugiausia dėmesio skiria futbolo, technologijų, rinkodaros, teisės, foto ir vaizdo įrašų gamybos sektoriams, taip pat stadiono apartamentai ir draudimo bendrovės. Taigi, be tradicinės sporto veiklos, areną naudoja ir verslo pasaulis.
Įmonių rinka jau suprato, kad sportas yra galinga santykių kūrimo priemonė, tačiau logistinis sudėtingumas gali būti kliūtis. „Absolut Sport“ siūlo pašalinti šią kliūtį, teikdami visapusišką sprendimą, pasirūpinantį nuo kelionių lėktuvu iki sporto renginių bilietų. „Soccer Hospitality“, kuri specializuojasi devynių VIP ložių valdyme futbolo stadionuose ir dviejuose hipodromuose, seka šia tendencija. 2025 m. bendrovės aukščiausios klasės erdvėse surengtų renginių skaičius išaugo 65 %. Pasak „Soccer Hospitality“, VIP ložės nebėra skirtos tik rungtynių dienoms ir tapo įmonių santykių

strategijos dalimi. VIP ložės atitinka aiškų įmonių rinkos poreikį patirtims, kurios sukuria tikrą ryšį tarp žmonių. Stadiono aplinka sukelia emocijas ir įsitraukimą.

Brazilijos profesinio mokymo institutas (IBREP) oficialiai pristato Nekilnojamojo turto aukštąją mokyklą (ESIM) – pirmąją Pietų Amerikos aukštojo mokslo įstaigą, skirtą išskirtinai akademiniam mokymui šiame segmente.

IBREP, Lotynų Amerikos nekilnojamojo turto konfederacijos CILA pripažinta geriausia nekilnojamojo turto mokykla Lotynų Amerikoje, dabar siūlys nekilnojamojo turto sandorių techninį kursą, reikalingą norint dirbti nekilnojamojo turto brokeriu. Pasiūlos plėtra vyksta esant dideliam NT sektoriaus aktyvumui.

San Paule šiuo metu yra didžiausia nekilnojamojo turto pasiūlos ir paklausos dalis Brazilijoje. Vien sausio mėnesį savivaldybėje buvo reklamuojama daugiau nei 720 000 objektų. Valstijoje taip pat yra daugiau nei 300 000 NT specialistų. Šioje itin konkurencingoje aplinkoje nuolatinis techninis mokymas ir nuolatinis atnaujinimas tampa strateginiais išskirtinumo veiksniais.

IBREP prižiūrima ir Švietimo ministerijos akredituota ESIM pradės registraciją 2026 m. antrąjį semestrą. Kursai bus siūlomi nuotoliniu ir mišriu mokymosi būdu. Siūloma sukurti specialų bakalauro laipsnį nekilnojamojo turto rinkai, be magistrantūros programų, skirtų skirtingoms sektoriaus sritims.